

Asia: VN/16699/2021

Lausuntopyyntö kuntia koskevien valtionavustuskäytäntöjen kehittämisestä

1. Taustatiedot

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

Kunta

2. Ehdotukset kuntien valtionavustuskäytäntöjen kehittämiseksi

Ehdotus 1: Ohjauksen ja rahoituksen periaatteiden selkiyttäminen

-

Ehdotus 2: Hyvinvointialueiden ja kuntien tehtävien muutoksen vaikutusten huomiointi

-

Ehdotus 3: Heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuntien huomioiminen

Yhtä merkityksellistä kuin heikommassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien huomioiminen valtionavustuskriteeristöissä on tunnistaa ne kasvukunnat, joiden väkiluku kasvaa merkittävästi ja on viimeisten väestöennusteiden mukaan pysyvässä kasvussa.

Raportissa viitataan yhteiskunnallisten muutostekijöiden tunnistamiseen ensimmäisenä valtionavustustoiminnan toimintamallin vaiheena. Kasvukunnat kohtaavat jatkuvasti erityisiä muutostarpeita liittyen palveluiden järjestämiseen kasvavalle asukaskunnalle sekä näiden palveluiden järjestämiseen liittyviin infrainvestointeihin. Lisäksi kasvukunnissa yhteiskunnalliset muutokset havaitaan varhaisessa vaiheessa ja ne voivat aiheuttaa tukea

edellyttävän palvelu-/investointitarpeen. Valtionavustuskäytäntöjen tulisi siksi mahdollistaa myös kasvukuntien tukeminen niille erityisissä muutostarpeissa.

Aiemmassa valtionosuusjärjestelmässä oli rahoituselementti, jossa poikkeuksellisen suuren väestökasvun kunnat saivat korotettua yleistä valtionosuutta, joka oli painoarvoltaan merkittävä.

Uudessa, vuonna 2023 voimaanastuvassa valtiosuuslainsäädännössä asukasmäärän kasvun vaikutus valtiosuuden perushintaan on otettu huomioon liian pienellä painoarvolla.

Tämän johdosta Lempäälän kunta ehdottaa, että valtionavustusjärjestelmässä otettaisiin huomioon myös avustusten kohdistaminen niihin kuntiin, joissa väestönkasvu esimerkiksi kolmen viimeisen vuoden aikana on ylittänyt + 1 % / vuosi.

Lempäälän kunta on korostanut kasvukuntien näkökulmaa ja investointikyvyn ylläpitämistä myös aiemmassa lausunnossaan (Hallituksen esitys sote-uudistusta koskevien rahoituslakien muuttamisesta).

Ehdotus 4: Vuosikellon mukainen ennakoitava toiminta

Toimenpiteiden vuosikellotus on erittäin kannatettava ehdotus.

Ehdotus 5: Laaja-alaisen ymmärryksen, tiedon ja kuulemisen edistäminen

-

Ehdotus 6: Pienten toimijoiden ja hankkeiden avustamisen vaikuttavuuden parantaminen

-

Ehdotus 7: Verkostojen hyödyntäminen

-

Ehdotus 8: Avustustoiminnan roolien ja prosessien selkeyttäminen

-

Ehdotus 9: Yhtenäisyyden ja läpinäkyvyyden parantaminen

-

Ehdotus 10: Vaikutusten arvioinnin ja mittauksen periaatteiden hyödyntäminen

-

Ehdotus 11: Tulosten käytäntöön viennin edistäminen periaattein, toimintatavoin ja velvoittein

-

3 Yleiset huomiot kehittämis ehdotuksista

Yleiset huomiot kehittämis ehdotuksista

-

Rinne Tuulia

Lempäälän kunta - Kunnanjohtajan viranhaltijapäätös 20.5.2022 § 107